

Notat

19. april 2016

Kommenteret høringsnotat over lov om ændring af arkivloven (Kroers, foreningers og virksomheders anvendelse af kongekronen)

Kulturministeriet sendte den 9. februar 2016 forslag til lov om ændring af arkivloven i høring. Høringsfristen var den 7. marts 2016.

Til og med den 7. marts 2016 har 7 foreninger mv. afgivet høringssvar.

*****

Dansk Arbejdsgiverforening og Danske Soldaterforeningers Landsraad meddeler i deres høringssvar, at de ikke har bemærkninger til lovforslaget.

Danmarks-Samfundet, Dansk Heraldisk Selskab, Foreningen af Officerer uden for aktiv Tjeneste, HORESTA og Kongelig Dansk Aeroklub har afgivet bemærkninger til forslaget.

Bemærkninger fra foreninger omkring tilknytning til kongehuset

Kongelig Dansk Aeroklub, Danmarks-Samfundet og Foreningen af Officerer uden for aktiv Tjeneste anfører i deres høringssvar, hvorfor den pågældende forening bør opnå ret til at anvende kongekronen. Danmarks-Samfundet har ingen bemærkninger til lovforslaget men anfører, at foreningen vil indsende ansøgning om tilladele til at anvende kongekronen, når loven er vedtaget. Kongelig Dansk Aeroklub udtrykker tilfredshed med lovforslaget. Foreningen af Officerer uden for aktiv Tjeneste udtrykker ingen holdning til lovforslaget, men oplister foreningens tilknytning til kongehuset gennem tiden.

Kulturministeriets kommentar

Lovforslaget lægger op til, at kulturministeren på baggrund af en ansøgning fra en forening eller virksomhed kan bestemme, at den pågældende forening eller virksomhed må anvende kongekronen som en del af deres logo. Kulturministeren kan derfor ikke på det nuværende tidspunkt meddele en forening ret til at anvende kongekronen i deres logo, da foreningen først kan indsende en ansøgning om anvendelse af kongekronen i deres logo, når lovforslaget er vedtaget og trådt i kraft.

Bemærkning fra Kongelig Dansk Aeroklub omkring "klubber":

Kongelig Dansk Aeroklub udtrykker en generel tilfredshed med, at Kulturministeriet fremsætter et forslag til ændring af arkivloven således, at kulturministeren får hjemmel til at meddele visse restaurationsvirksomheder, klubber og foreninger dispensation til at anvende kongekronen.

Kulturministeriets kommentar:

Lovforslaget omhandler ikke ”klubber”, men kroer, foreninger og virksomheder.

En klub kan få ret til at anvende kongekronen, hvis klubben har karakter af en forening, hvilket kan være tilfældet med Kongelig Dansk Aeroklub.

Begrebet klub er ikke veldefineret, og indeholder ikke formelle krav om vedtægter, medlemsindflydelse mv. Foreningsbegrebet er mere præcist og dækker de målgrupper, som lovforslaget sigter til. Kongelig Dansk Aeroklub argumenterer ikke for, at klubber bør omfattes af lovforslaget. Kulturministeriet finder ikke anledning til at ændre lovforslaget på dette punkt.

Bemærkninger fra Dansk Heraldisk Selskab:

Vedrørende betegnelsen ”kgl. privilegeret kro

Dansk Heraldisk selskab påpeger, at betegnelsen ”kgl. privilegeret kro” ikke er et gangbart begreb, da det savner historisk gyldighed, og det derfor i bekendtgørelsen skal tydeliggøres, at det tidligere var de relevante kroers ejere, der havde et kgl. privilegium og ikke kroen som sådan.

Kulturministeriets kommentar

Kulturministeriet finder, at dette forhold er tilstrækkeligt beskrevet i lovforslaget. Blandt andet fremgår følgende af lovforslagets bemærkninger: ”Betegnelsen kongeligt privilegerede har indtil 1912 været anvendt om blandt andet udvalgte kroejere med en særlig bevilling til at drive krovirksomhed. Bevillingen knyttede sig til kroejeren og ikke til kroen.”

Vedrørende kroers pligt til at underrette gæster om det kongelige privilegie

Dansk Heraldisk Selskab påpeger, at en kro, der skiltes med kongekronen, bør forpligtes til at underrette gæster om historien om det kongelige privilegie, så gæster kan se, at der ikke er tale om en kgl. eller statslig institution. I den forbindelse anføres, at det kan sammenlignes med, at kgl. hofleverandører har pligt til at anføre leverandørprædikatet sammen med gengivelsen af kongekronen.

Kulturministeriets kommentar

Kulturministeriet finder synspunktet relevant og har i lovforslagets bemærkninger indsat følgende:

Ved opsætning af nye skilte skal kongekronen være ledsaget af teksten ”Kro med tidligere kongeligt privilegeret ejer”.

Vedrørende gengivelsen af kongekronen

Dansk Heraldisk Selskab påpeger, at det i bekendtgørelsen bør fremgå, at de relevante kroer skal gengive kongekronen i en udformning, som kan identificeres som den danske kongekrone.

Kulturministeriets kommentar

Kulturministeriet har indsat en beskrivelse af kongekronens udformning i lovforslagets bemærkninger.

Vedrørende forelæggelse for Rigsarkivet

Dansk Heraldisk Selskab påpeger, at det i bekendtgørelsen bør fremgå, at kulturministeren i hvert enkelt tilfælde skal underrette Rigsarkivet om de afgørelser, der i medfør af loven træffes om brug af kongekronen. I den forbindelse anføres, at når kulturministeren giver en kro, en forening eller en virksomhed tilladelse til at gengive kongekronen, vil det være hensigtsmæssigt, at den påtænkte gengivelse af kongekronen forinden forelægges Rigsarkivet jf. arkivlovens § 5.

Kulturministeriets kommentar

Eftersom Rigsarkivet er rådgivende i spørgsmål vedrørende brug af rigsvåbenet herunder kongekronen, vil alle ansøgninger om brug af kongekronen blive vurderet af Rigsarkivet.

Vedrørende foreningers og virksomheders dokumentation

Dansk Heraldisk Selskab påpeger, at det i bekendtgørelsen bør understreges, at foreninger og virksomheder skal tilvejebringe tilstrækkelig dokumentation for at kunne få tilladelse til at bruge kongekronen. I den forbindelse anføres, at Rigsarkivet, som historisk-antikvarisk institution, skal have mulighed for at kontrollere dokumentationen og om fornødent foretage den nødvendige undersøgelse.

Kulturministeriets kommentar

Det fremgår af lovforslagets bemærkninger, at en forening skal dokumentere en tilladelse fra et tidligere medlem af kongehuset til at kalde sig "Kongelig" eller anden tilladelse fra en statslig myndighed. Hvis dokumentationen ikke kan fremskaffes, skal foreningen sandsynliggøre, at en sådan tilladelse har eksisteret. Eftersom Rigsarkivet er rådgivende i spørgsmål vedrørende brug af rigsvåbenet herunder kongekronen, vil alle ansøgninger om brug af kongekronen blive vurderet af Rigsarkivet.

Vedrørende registrering af varemærker indeholdende statskendetegn

Dansk Heraldisk Selskab påpeger, at varemærker indeholdende statskendetegn, der ved en fejl er blevet indregistreret af Patent- og Varemærkestyrelsen ikke bør kunne fornyes.

Kulturministeriets kommentar

Det forslag falder uden for lovforslagets område.

Vedrørende skærpelse af straffen for misbrug af statskendetegn

Dansk Heraldisk Selskab påpeger, at man på længere sigt bør overveje at skærpe straffebestemmelsen i straffelovens § 132 om misbrug af statskendetegn.

Kulturministeriets kommentar

Dette forslag falder uden for lovforslagets område.

Bemærkninger fra HORESTA vedrørende kroers anvendelse af kongekronen

HORESTA peger på følgende regulering i lovforslagets bemærkninger:

"De pågældende restaurationsvirksomheder kan udelukkende anvende kongekronen på restaurationsbygningen og på et henvisningsskilt i umiddelbar nærhed af bygningen f.eks. ved indkørslen til restaurationsvirksomheden. Kongekronen må ikke kunne anvendes i andre sammenhænge. F.eks. kan kongekronen kun fremgå på en restaurationsvirksomheds hjemmeside, hvis den indgår som en naturlig del af en fotografisk gengivelse af krobygningen eller/og af krobygningens nære omgivelser.

Det er med lovforslaget tiltænkt, at bekendtgørelsen skal afgrænse anvendelsen af kongekronen til det formål, at den pågældende restaurationsvirksomhed kan formidle den kulturhistorie, som knytter sig til den geografiske placering, hvor der har været drevet kro af en ejer, som var kongeligt privilegeret. "

I høringssvaret opfordrer HORESTA til, at denne begrænsning helt fjernes, således at en kro, som har fået tilladelse til anvendelse af den lukkede krone får en mere udvidet adgang til at anvende kronen som symbol. HORESTA anfører, at det eksempelvis ikke giver mening, at en kro ikke kan få lov til at anvende kronen som logo på kroens hjemmeside, men at kronen gerne må bringe et billede af kroen, hvorpå den lukkede krone figurerer. HORESTA påpeger, at mange tidligere kgl. privilegerede kroer på deres hjemmeside har en beskrivelse af kroens historie, hvorfor det også giver god mening, at kongekronen også her kan anvendes som logo.

HORESTA finder, at der ikke er en saglig begrundelse for at begrænse tilladelsen til brugen af kronen og skal derfor opfordre til, at den foreslåede begrænsning helt fjernes.

Kulturministeriets kommentar

Indledningsvis skal Kulturministeriets påpege, at kongekronen er et statskendetegn, som i dag er forbeholdt statslige myndigheder og kongehuset. Lovforslaget har ikke til formål at ændre ved kongekronens status som statskendetegn. Hensynet bag beskyttelsen af statskendetegn er, at det skal være umiddelbart synligt, at en person eller institution, der udøver myndighed, repræsenterer staten.

Lovforslaget skal sikre, at den pågældende kro kan formidle den kulturhistorie, som knytter sig til den geografiske placering, hvor der har været drevet kro af en ejer, som var kongeligt privilegeret før 1912. Dette kan ske ved, at den pågældende kro kan skilte med kongekronen på krobygningen og på et henvisningsskilt i umiddelbar nærhed af bygningen f.eks. ved indkørslen til kroen.

At kongekronen eksempelvis kun kan fremgå på kroens hjemmeside, hvis den indgår som en naturlig del af en fotografisk gengivelse af krobygningen eller/og af krobygningens nære omgivelser, skal tydeliggøre, at kongekronen knytter sig til den geografiske placering, hvor der har været drevet kro af en ejer, som var kongeligt privilegeret. Samtidig skal dette forhindre, at der kan opstå en tvivl om, hvorvidt hjemmesiden repræsenterer en statslig myndighed eller kongehuset.

Derudover vil en udvidelse af kroers mulighed for at anvende kongekronen i andre sammenhænge, end det i lovforslaget anførte, medføre en risiko for, at der sker en sammenblanding med virksomheder mv., der er tildelt prædikatet ”Kongelig Hofleverandør”.

På den baggrund finder Kulturministeriet det u hensigtsmæssigt at udvide de pågældende kroers muligheder for at anvende kongekronen i lovforslaget.

Andre: Ingen kommentarer

- Sammenslutningen af Lokalarkiver
- Kommunernes Landsforening
- Danske Regioner
- Advokatrådet
- Organisationen Danske Arkiver
- LO
- Danmarks Restauranter & Cafeer
- Dansk Erhverv
- Organisationen Danske Museer
- Dansk Lokalhistorisk Forening
- Dansk Historisk Fællesråd
- Dansk Industri
- Det Kongelige Danske Selskab for Fædrelandets Historie
- Kongelig Dansk Yachtklub
- Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab
- Marienlyst